

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Goštauto g. 12, LT-01108 Vilnius

tel. (8 5) 262 4141, 266 1584, faks. (8 5) 261 4487, el.p. atom@vatesi.lt, <http://www.vatesi.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188639874

Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministerijai

2018-04-~~27~~ Nr. (9.5-13)22.1- ~~376~~
I 2018-04-10 Nr. (1.1.1)10-2840

Kopija
Radiacinės saugos centrui

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI) išnagrinėjo pastaboms pateiktas Paliktųjų radioaktyviųjų šaltinių, paliktųjų branduolinio kuro ciklo medžiagų, paliktųjų branduolinių ir daliųjų medžiagų ir radioaktyviosiomis medžiagomis užterštų objektų tvarkymo taisyklių (toliau – Taisyklės), kurios bus tvirtinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, projektą ir teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreiptinas dėmesys, kad Taisyklių 1 punkte nurodytas subjektų ratas ir atitinkamai reglamentavimas nurodomas siauresnis, nei nurodoma Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo Nr. VIII-1019 pakeitimo įstatymo projektu nauja redakcija dėstomo įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje, nes joje nurodoma, kad bus reglamentuojami bet kokių valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei kitų juridinių ir fizinių asmenų veiksmai.

2. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymas) nėra nurodoma, kad valstybės įmonė Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra (toliau – RATA) yra radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas (Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad radioaktyviųjų atliekų tvarkytoją paskiria Lietuvos Respublikos energetikos ministerija), siūlome Taisyklėse taip pat neįvardinti, kas konkrečiai yra atsakingas už paliktųjų šaltinių sutvarkymą. Šiai dienai tokiu radioaktyviųjų atliekų tvarkytoju yra RATA, kaip tai paskirta Energetikos ministerijos, tačiau ateityje pasikeitus radioaktyviųjų atliekų tvarkytojui (pavyzdžiui, RATA prijungus prie valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės) nebereikėtų papildomai peržiūrėti ir keisti šių Taisyklių.

3. Taisyklių 4.2 papunktyje nurodoma, kad priemonių apsaugoti asmenis nuo nepagrįstos apšvitos ir aplinką – nuo radioaktyviojo užterštumo imamasi **prireikus**. Nėra aišku, kokiais atvejais bus laikoma, kad tai reikalinga. Analogiška pastaba taikytina ir dėl Taisyklių 8.6, 9.7, 10.7 papunkčių formuluočių.

4. Siekiant nuoseklumo, siūlome Taisyklių 7 punktą papildyti nuostata „apie įtariamus paliktuosius šaltinius“.

5. Atkreipiamė dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 13 punktu Valstybės sienos apsaugos tarnyba „vykdo Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatyta tvarka pavestų saugoti objektų fizinę apsaugą“. Ši nuostata apima ir per Lietuvos Respublikos teritoriją vežamų Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytų branduolinių medžiagų nustatytais kiekiais krovinių fizinę apsaugą. Tačiau Taisyklių 9.8 papunktyje nurodyta, kad transporto priemonės palydą ir apsaugą vežant paliktuosius objektus (į tai papuola ir Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 1

priede nurodytos branduolinės medžiagos) organizuoja ir vykdo Policijos departamentas. Siūlome tikslinti 9.8 punktą.

7. Atsižvelgiant į tai, kad Europos Komisijos siūlymu yra keičiama paliktųjų branduolinių medžiagų apskaita ir Europos Komisijos informavimas, siūlome Taisyklės papildyti 16.3 punkčiu „16.3. įtraukia paliktąsias branduolines medžiagas į branduolinių medžiagų apskaitą.“, atitinkamai ištrinant 17.6 punktą.

8. Atsižvelgiant į tai, kad Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija ikiteisminio tyrimo įstaigoms neteikia Taisyklių 6 punkte nurodytos techninės pagalbos, siūlome Taisyklės papildyti 16.4 punkčiu, kuriame būtų nurodyta, ką ikiteisminio tyrimo įstaigoms teikia Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, taip kaip 15.5 papunktyje yra nurodyta, ką ikiteisminio tyrimo įstaigoms teikia Radiacinės saugos centras, ir šį punktą išdėstyti taip:

„16.4. pagal savo kompetenciją teikia informaciją ir konsultacijas ikiteisminio tyrimo įstaigoms, atliekančioms ikiteisminius tyrimus, susijusius su rastais, nustatytais, sulaikytais, išlydytais paliktaisiais objektais.“

9. Kadangi su paliktųjų branduolinio kuro ciklo medžiagų ir paliktųjų branduolinių medžiagų, kurios ir kurių kiekiai nurodyti Branduolinės saugos įstatymo 1 priede, vežimo sauga susijusios nuostatos yra nustatytos 16.1.1 ir 16.1.2 papunkčiuose, ir atsižvelgiant į tai, kad branduolinio kuro ciklo medžiagų ir kitų branduolinių medžiagų vežimas bet koku atveju būtų vykdomas pagal tokiai veiklai nustatytus reikalavimus, siūlome atsisakyti 19 punkto, o išlaikant Taisyklių nuoseklumą šio punkto nuostatas, susijusias su paliktųjų šaltinių objektų, paliktųjų branduolinių medžiagų, nurodytų Branduolinės saugos įstatymo 1 priede, kurių kiekiai mažesni už Branduolinės saugos įstatymo 1 priede nustatytus kiekius, kitų gaminių ar medžiagų vežimo sauga, nurodyti atskirame 15 punkto, kuriame nurodytos Radiacinės saugos centro funkcijos, papunktyje.

10. Taisyklių 1 ir 4 prieduose aprašant veiksmus, vykdomus atsisakius pradėti ikiteisminį tyrimą arba nutraukus ikiteisminį tyrimą, susijusį su rastais, nustatytais, sulaikytais paliktaisiais objektais, nurodant, kokius veiksmus pagal poreikį atlieka RSC, siūlome nurodyti ir Taisyklių 16.1.1 papunktyje nurodytus veiksmus, kuriuos gali tekti atlikti VATESI.

Viršininko pavaduotojas radiacinei saugai,
laikinais atliekantis viršininko funkcijas

Vidas Paulikas

2018-04-27